

повазі до її прав та інтересів. В результаті цього буде трансформовано ставлення громадян до свого конституційного обов'язку сплати платежів податкового характеру з примусового до добровільного.

Слід спростити форми податкової звітності. У міжнародній практиці, наприклад, застосовуються максимально спрощені форми декларацій, в яких зазначаються лише ті показники, що мають значення для визначення суми податку, яку треба сплатити. В Україні ж форми податкової звітності включають максимальну кількість даних, які слугують основою для подальшого контролю з боку фіскальних органів.

Також є можливість подання звітності засобами електронного зв'язку, однак на практиці процедури подання електронної звітності поки що є недосконалими, і в платників дуже часто з цього приводу виникають проблеми. Саме тому процеси автоматизації та комп'ютеризації, які застосовуються при адмініструванні податків, потребують подальшого вдосконалення та посилення за рахунок запровадження новітніх технологій.

Крім того, вдосконалення потребують процедури податкового контролю. Якщо в європейських країнах податковий контроль проводиться з метою здійснення попереджувальних заходів, то в Україні – з метою виявлення фактів несвоечасності чи не в повному обсязі виконання податкових зобов'язань. Ми пропонуємо посилити контрольні дії за діяльністю тих платників, проти яких були встановлені факти порушення податкового законодавства, і звести до мінімуму випадки втручання фіскальних органів у підприємницьку діяльність законслухняних платників податків.

Література:

1. Ільяшенко В. Удосконалення системи адміністрування податкових платежів до державного бюджету [Електронний ресурс] / В. А. Ільяшенко // Ефективна економіка. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1953>

2. Паславська Р. Основні напрями реформування вітчизняної системи адміністрування податків / Р.Ю. Паславська // Формування ринкової економіки в Україні : науковий збірник – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – Вип. 31. – Ч.2. – С.135-140.

Анжеліка Базиль

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Герчаківський С.Д.

ПАРАДИГМА АДМІНІСТРУВАННЯ ВВІЗНОГО МИТА У СФЕРІ ЗЕД

Сучасна розгалуженість та відкритість економічної політики України вимагає вдосконалення та застосування нових методів та прийомів регулювання зовнішньоекономічних зв'язків країни з іншими державами та застосування нових методів адміністрування митних платежів, що зумовлено досить високим рівнем надходжень митних платежів у структурі податкових надходжень Державного бюджету України.

Сьогодні аналізу адміністрування митних платежів, а також можливим напрямкам та шляхам їх покращення приділяється певна увага з боку науковців і практиків. Протягом останніх років активно проводиться робота щодо розробки нормативно-правових актів, спрямованих на прискорення товаро- та пасажиропотоків, спрощення митних процедур, а також у цілому процедур державного контролю та адміністрування митних платежів для обґрунтування шляхів їх вдосконалення. Значний внесок у вивчення проблем адміністрування митних платежів внесли такі вчені, як Житня І. П., Корецька – Гармаш В. О., Шталь Т. В., Пашко П. В., Мартинюк В. П. та багато інших.

Ввізне мито встановлюється на товари, що ввозяться на митну територію України. Встановлення нових та зміна діючих ставок ввізного мита, визначених Митним тарифом України, здійснюються Верховною Радою України шляхом прийняття законів України.

Ввізне мито є диференційованим щодо товарів, що походять з держав, які спільно з Україною входять до митних союзів або утворюють з нею зони вільної торгівлі. У разі

встановлення будь-якого спеціального преференційного митного режиму згідно з міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, застосовуються преференційні ставки ввізного мита, встановлені Митним тарифом України.

При ввезенні на митну територію України або вивезенні за її межі від оподаткування митом звільняються ряд товарів, які визначені митним законодавством України. Забороняється звільняти окремих юридичних та фізичних осіб від сплати мита і переносити для них строки його сплати.

Митним законодавством також передбачені звільнення від оподаткування митом залежно від обраного митного режиму, зокрема: 1) ввізним митом - товари, поміщені у митні режими реімпорту та відмови на користь держави; 2) вивізним митом - товари, поміщені у митний режим реекспорту.

На практиці застосовується умовне повне звільнення від оподаткування:

1) ввізним митом - до товарів, поміщених у митні режими транзиту, тимчасового ввезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, знищення або руйнування;

2) вивізним митом - до товарів, поміщених у митні режими транзиту, тимчасового вивезення.

Умовне часткове звільнення від оподаткування ввізним митом застосовується до товарів, поміщених у митний режим тимчасового ввезення.

Практика митного адміністрування в останні роки засвідчила значну фіскальну значимість митних платежів. Так, надходження до Державного бюджету України в 2014 році податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції становили 12608,7 млн. гривень. Найбільшу питому вагу в цих надходженнях мало ввізне мито (98,3 відсотка), обсяг надходжень якого до бюджету за результатами 2014 року дорівнював 12388,6 млн. грн., що становить 79,3 відсотка планових індикаторів (див. рис. 1). Проти 2013 року надходження зменшились на 6,6 відсотка, або на 876,0 млн. гривень.

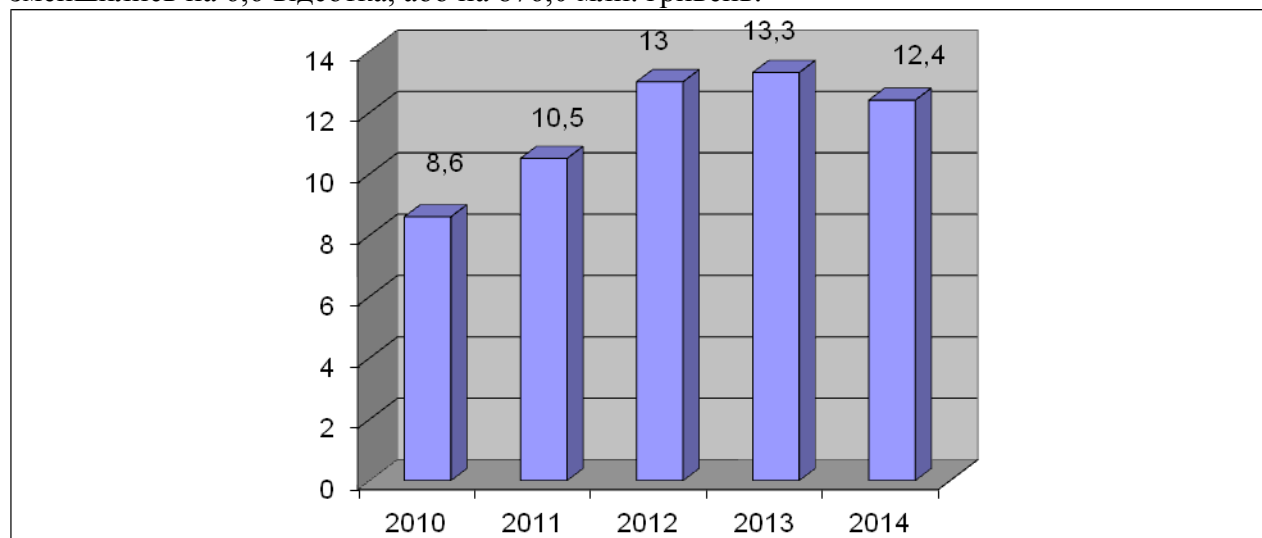

Рис. 1. Динаміка адміністрування ввізного мита в Україні

Примітка. Побудовано на основі даних ДФС України

Невиконання затвердженого показника з ввізного мита виникло у зв'язку із скороченням обсягів імпорту товарів. Так, за даними Державної служби статистики України, у 2014 році обсяг імпорту товарів порівняно з 2013 роком скоротився на 29,4 відсотка при прогнозованому зменшенні імпорту товарів та послуг на 2014 рік на рівні 5,3 відсотка. Негативно вплинули на бюджетний процес і повноту адміністрування податкових надходжень, у тому числі митних платежів політичні перипетії. Зокрема, за період анексії Криму від Кримської та Севастопольської митниць бюджет недоотримав прямих податкових надходжень у сумі 1,8 млрд. грн.; події в Південно-Східному регіоні призвели до зменшення надходжень від Східної та

Луганської митниці у сумі 3,5 млрд. грн.; зміна структури імпорту та падіння цін на світових ринках призвели до зменшення оподаткованого імпорту на 21 %.

Парадигма реалізації адміністрування мита відбувається завдяки функціонуванню фіскальної системи та забезпечується управлінням податковими відносинами, яке спрямоване на сприяння зростанню рівня життя населення та забезпечення сталого розвитку економіки держави. Враховуючи складність зазначеної сфери податкових відносин, вважаємо, що основні напрями вдосконалення системи повинні бути зосереджені на вивченні й аналізі податкових відносин в сучасних умовах, усіх механізмах існування та вдосконалення систем адміністрування митних платежів.

Таким чином, можемо виділити основні напрями вдосконалення системи адміністрування митних платежів: встановлення податкових ставок для максимального зменшення частки сировинної продукції у структурі експорту, розвиток партнерських відносин з громадянами та бізнесом надання податкових пільг і знижок, збалансована політика державного протекціонізму, спрощення оформлення митних процедур та регулювання діяльності, розробка Державної програми розвитку зовнішньоторговельної діяльності, впровадження ефективних методів протидії корупції, застосування спрощеного порядку митного оформлення до товарів, належних сумлінним підприємствам – резидентам, виключення посередницької діяльності митних брокерів, формування ефективної системи управління персоналом.

Сучасний стан економіки України потребує значних змін у сфері регулювання зовнішньоекономічних зв'язків країни та вирішення питання щодо проведення реформування процесу адміністрування митних платежів. Визначено напрями вдосконалення системи адміністрування митних платежів за рахунок встановлення оптимальних податкових ставок, знижок та пільг, а також впровадження ефективних методів управління та протидії корупції.

Література:

1. Мартинюк В. П. Теоретичні та фіскальні аспекти митно-тарифного адміністрування в Україні / В. П. Мартинюк // Світ фінансів. – 2012. – Вип. 1. – с. 80-81

Микола Баран

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н, доцент Амбрик Л. П.

ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Одним із завдань економічної політики в Україні є подальший розвиток малого підприємництва. В Україні передбачено достатньо механізмів стимулювання малого бізнесу. Проте за оцінками безпосередньо підприємців велике значення для їх діяльності має податковий тиск і складність податкового адміністрування. За даними рейтингу Paying Taxes-2016 Україна посіла 107 місце з 189 країн світу за умовами сплати податків [1].

Упродовж тривалого часу сучасна податкова система України перебуває у стані реформування. Постійні та, подекуди, хаотичні зміни податкового законодавства не завжди позитивно відображаються на діяльності суб'єктів господарювання. З прийняттям Податкового кодексу України в 2010 році відбулися певні позитивні зрушення в частині систематизації та удосконалення системи оподаткування, однак не позбавили її суттєвих недоліків, а саме: високого податкового навантаження на суб'єктів господарювання, частих змін ставок податків, невідповідності окремих законодавчих та підзаконних актів, ухвалення законів та підзаконних актів без належної правової експертизи, частих випадків корупційних діянь серед представників влади тощо. Зазначене негативно відображається на діловій активності представників бізнесу, на інвестиційній привабливості вітчизняної економіки і, як наслідок, – бюджет держави недоотримує значні суми податкових надходжень, а окремі суб'єкти господарювання змушені призупинити чи припинити свою господарську діяльність.